EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2021/1633,

annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan tasa-arvoinstituutin talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan tasa-arvoinstituutin talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0072/2021),

A. toteaa, että Euroopan tasa-arvoinstituutin tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2019 oli 7 847 000 euroa, mikä merkitsee 1,68 prosentin vähennystä vuoteen 2018 verrattuna; toteaa, että instituutin koko talousarvio rahoitetaan unionin talousarviosta;

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan Euroopan tasa-arvoinstituutin tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2019 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että instituutin tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2019 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 98,96 prosenttia, mikä merkitsee 0,42 prosentin vähennystä vuoteen 2018 verrattuna; panee merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 82,50 prosenttia, mikä merkitsee 1,35 prosentin lisäystä edellisvuoteen verrattuna;

2. panee merkille, että instituutin seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt toimintamenot vähenivät 28,01 prosenttiin vuonna 2019 (51,29 prosenttia vuonna 2016); toteaa, että ensimmäistä kertaa seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt määrärahat jäivät tilintarkastustuomioistuimen 30 prosentin tavoitekynnysarvon alle;

3. panee huolestuneena merkille, että vuonna 2019 julkaistuun instituutin vuotuiseen talousarvioon, jota muutettiin myöhemmin, ei sisältynyt niiden tulojen osuutta, jotka oli sidottu käytettäväksi liittymistä valmistelevan tukivälineen yhteydessä; toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan instituutin olisi varainhoitoasetuksen mukaan pitänyt sisällyttää nämä tiedot ja tarvittavat lisätiedot alkuperäiseen julkaistuun talousarvioonsa;

Toiminnan tuloksellisuus

4. toteaa, että instituutti käyttää operatiivisiin tavoitteisiin ja taloudellisten ja henkilöresurssien hallinnointiin liittyviä tiettyjä keskeisiä tulosindikaattoreita, joilla arvioidaan sen toiminnasta saatavaa lisäarvoa ja parannetaan sen talousarviohallintoa; toteaa lisäksi, että instituutti toteutti 95,80 prosenttia yhtenäisen ohjelma-asiakirjan sisältämistä toimista vuonna 2019; pitää myönteisenä suunnitelmaa ottaa käyttöön erityisiä tulosindikaattoreita, joilla mitataan horisontaalisten palvelujen tuloksellisuutta;

5. panee merkille, että instituutti tekee yhteistyötä Euroopan unionin perusoikeusviraston ja Eurofoundin kanssa tutkimustarkoituksissa ja toimien levittämiseksi; pitää myönteisenä, että instituutti osallistuu oikeus- ja sisäasioiden alan virastojen verkostoon ja tutkii uusia mahdollisuuksia jakaa resursseja muiden virastojen kanssa; suosittelee tällaista yhteistyötä esimerkkinä, jota muidenkin unionin virastojen kannattaisi noudattaa;

([1]) EUVL C 107, 31.3.2020, s. 112.

6. kehottaa instituuttia kehittämään edelleen synergioita ja lisäämään yhteistyötä ja hyvien käytäntöjen vaihtoa muiden unionin virastojen kanssa tehokkuuden parantamiseksi (henkilöresurssit, kiinteistöjen hallinnointi, tietotekniikkapalvelut ja turvallisuus);

7. pitää myönteisenä, että on julkaistu vuoden 2019 tasa-arvoindeksi, jonka erityisteemana oli työ- ja yksityiselämän tasapaino ja jossa tarjotaan uutta tietoa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskevan "Uusi alku" -aloitteen täytäntöönpanon seurannasta;

8. muistuttaa, että on tärkeää lisätä paitsi instituutin sisäisen toiminnan ja hallinnoinnin digitalisaatiota myös nopeuttaa menettelyjen digitalisointia; korostaa, että instituutin on jatkossakin toimittava tässä suhteessa ennakoivasti, jottei virastojen välille pääse missään tapauksessa syntymään digitaalista kuilua; korostaa kuitenkin tarvetta toteuttaa kaikki tarvittavat turvatoimet, jotta vältetään käsiteltyjen tietojen verkkoturvallisuuteen kohdistuvat riskit;

9. panee merkille seuraavaa ulkoista arviointia varten suunnitellut valmistelutyöt; panee merkille, että koska ensimmäisen arvioinnin suositusten täytäntöönpano on edelleen kesken ja instituutin koko on suhteellisen pieni, instituutin hallintoneuvosto siirsi toisen ulkoisen arvioinnin vuodesta 2020 vuoteen 2022 ja päätti suorittaa arvioinnin joka seitsemäs vuosi; kehottaa instituuttia raportoimaan siirretyn ulkoisen arvioinnin etenemisestä ja päätöksestä luopua komission yhteisessä lähestymistavassa esittämästä vaatimuksesta suorittaa arviointi joka viides vuosi; panee merkille, että komissio on pitänyt arvioinnin lykkäämistä perusteltuna;

10. palauttaa mieliin, että instituutin tavoitteena on myötävaikuttaa sukupuolten tasa-arvon edistämiseen unionissa ja vahvistaa sitä, mihin sisältyy sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen kaikissa asiaankuuluvissa unionin politiikoissa ja niihin perustuvissa kansallisissa politiikoissa, sukupuoleen perustuvan syrjinnän torjuminen ja unionin kansalaisten tietoisuuden lisääminen sukupuolten tasa-arvosta;

11. panee tyytyväisenä merkille instituutin ja parlamentin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan (FEMM-valiokunta) jatkuvan yhteistyön, erityisesti instituutin panoksen FEMM-valiokunnan meneillään oleviin pyrkimyksiin, jotka koskevat covid-19-pandemian vaikutuksia naisiin, sukupuoleen perustuvan väkivallan torjuntaa, työ- ja yksityiselämän välistä tasapainoa, sukupuolten palkka- ja eläke-erojen poistamista, sukupuolitietoista budjetointia ja sukupuolisensitiivistä parlamenttia koskevan välineen kehittämistä; tukee voimakkaasti instituutin työtä, kun se tutkimusten, selvitysten ja korkealaatuisen datan välityksellä auttaa FEMM-valiokuntaa hoitamaan työnsä asianmukaisesti; korostaa arvokasta panosta, jonka instituutti voi tarjota kaikille parlamentin valiokunnille sukupuolinäkökulman sisällyttämiseksi paremmin kaikkiin unionin politiikkoihin, ja kannustaa parlamenttia tiivistämään yhteistyötä vielä entisestään;

12. suhtautuu myönteisesti instituutin vuonna 2019 tekemään työhön, erityisesti sen analyysiin sukupuolten tasa-arvosta kaikkialla unionissa ja parlamentissa;

13. tukee instituutin työtä, sillä se antaa merkittävän panoksen miesten ja naisten tasa-arvon edistämiseen komission, jäsenvaltioiden ja parlamentin työssä asiaa koskevien selvitystensä ja tutkimuksensa välityksellä;

14. suhtautuu myönteisesti instituutin yhtenäiseen ohjelma-asiakirjaan vuosiksi 2021–2023 sekä sen keskeisiin tavoitteisiin ja painopisteisiin;

15. korostaa, että instituutin keskeisenä tehtävänä on kerätä, analysoida, käsitellä ja levittää tietoja sukupuolten tasa-arvosta sekä kehittää, analysoida, arvioida ja levittää menetelmiä, jotta voidaan tukea sukupuolten tasa-arvon sisällyttämistä osaksi kaikkia unionin politiikkoja ja niihin perustuvia kansallisia politiikkoja; kannustaa viraston ja muiden unionin virastojen, kuten Euroopan perusoikeusviraston, välistä yhteistyötä ja kehottaa komissiota kunnioittamaan viraston erityistehtävää ja pidättymään instituutin sulauttamisesta muihin unionin virastoihin;

Henkilöstöpolitiikka

16. panee merkille, että 31. joulukuuta 2019 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 96,30 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 27 väliaikaisesta toimesta 26 oli täytettynä (vuonna 2018 hyväksyttyjä toimia oli 27); panee merkille, että vuonna 2019 instituutissa työskenteli lisäksi 12 sopimussuhteista toimihenkilöä ja neljä kansallista asiantuntijaa;

17. toteaa, että tilapäistyöntekijöiden käyttöä koskevan vireillä olevan asian vuoksi tilintarkastustuomioistuin on päättänyt pidättyä esittämästä huomautuksia kohdasta ”muut asiat”, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut lopullisen ratkaisun; panee merkille, että 31. joulukuuta 2019 Liettuan korkein oikeus siirsi kuusi kysymystä, jotka koskevat vuokratyöstä annetun direktiivin 2008/104/EY ([2]) tulkintaa, Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaistaviksi, ja että tämä saattaa vaikuttaa instituutin tilapäistyövoiman käyttöön liittyviin useisiin näkökohtiin, palkkaus mukaan lukien; kehottaa instituuttia ottamaan vakavasti huomioon tuomioistuimen ratkaisun, kun se on käytettävissä, ja raportoimaan parlamentille asian edistymisestä;

18. toteaa, että instituutti ilmoitti yhdestä tutkittavana olevasta häirintätapauksesta vuodelta 2018; toteaa, että tapaus, joka koskee viittä entistä instituutin työntekijää, jotka syyttivät instituuttia määräaikaisen työntekijän aseman hyväksikäytöstä, on vireillä, ja että Liettuan korkein oikeus on esittänyt Euroopan unionin tuomioistuimelle kysymyksiä; toteaa, että asiaa käsiteltiin alun perin liettualaisessa työriitalautakunnassa, joka ratkaisi sen määräaikaisen henkilöstön hyväksi;

19. ilmaisee huolensa entisten vuokratyöntekijöiden oikeuksiaan koskevista vaatimuksista; toteaa, että Liettuan korkein oikeus pyysi unionin tuomioistuinta arvioimaan, sovelletaanko direktiiviä 2008/104/EY unionin virastoihin siinä mielessä, että ne ovat taloudellista toimintaa harjoittavia julkisia elimiä, ja onko unionin virastojen noudatettava täysimääräisesti mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdan säännöksiä, jotka koskevat vuokratyövoiman työehtoihin liittyviä perusoikeuksia erityisesti palkan osalta;

20. panee huolestuneena merkille sukupuolten välisen epätasapainon hallintoneuvostossa (7 miestä ja 23 naista); panee huolestuneena merkille miesten edustuksen puuttumisen ylemmästä johdosta; pyytää instituuttia varmistamaan tulevaisuudessa sukupuolten tasapuolisen edustuksen ylemmässä johdossa; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon, että on tärkeää varmistaa sukupuolten tasapuolinen edustus nimittäessään jäseniään instituutin hallintoneuvostoon;

21. on huolestunut yhden sukupuolen yliedustuksesta instituutin kaikilla tasoilla ja muistuttaa, että sukupuolikysymykset eivät ole merkityksellisiä ainoastaan naisille; kehottaa instituuttia tehostamaan toimiaan sukupuolten tasapuolisen edustuksen parantamiseksi;

22. kannustaa instituuttia kehittämään edelleen pitkän aikavälin henkilöstöhallinnon kehystä, jossa käsitellään työ- ja yksityiselämän tasapainoa, elinikäistä ohjausta ja urakehitystä, sukupuolten tasapuolista edustusta, etätyötä, maantieteellistä tasapainoa sekä vammaisten henkilöiden palvelukseenottoa ja integrointia;

23. kehottaa myöntämään instituutille riittävästi lisärahoitusta, jotta se voi lisätä henkilöstösääntöjen alaisten työntekijöidensä määrää ja korottaa näiden ammattipätevyyden tasoa sekä parantaa instituutin valmiuksia tutkimuksen, tiedonkeruun ja analysoinnin osalta;

24. pitää huolestuttavana, että tilintarkastustuomioistuin on löytänyt sääntöjenvastaisuuksia instituutin valitsemien ulkoisten asiantuntijoiden valinnassa eli viraston ulkoisten asiantuntijoiden valinta- ja sopimuksentekomenettelyistä puuttui järjestelmällisesti asianmukainen kirjausketju; muistuttaa, että instituutin on noudatettava varainhoitoasetuksen 237 artiklassa säädettyjä syrjimättömyyden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita; panee merkille instituutin sitoumuksen soveltaa uusissa kiinnostuksenilmaisupyynnöissä paranneltuja menettelyjä;

Hankinnat

25. panee merkille, että 47 operatiivista ja 62 hallinnollista hankintamenettelyä saatiin päätökseen vuonna 2019; panee merkille, että instituutti otti käyttöön hankintaohjeet asiakirjojen laadun parantamiseksi ja järjesti sisäisen koulutustilaisuuden uusille tulokkaille ja hankevastaaville; panee merkille, että vuonna 2019 instituutti otti käyttöön tarjousten sähköisen toimittamisen;

26. toteaa, että tilintarkastustuomioistuin ei löytänyt ulkoisia asiantuntijoita koskevissa valinta- ja sopimuksentekomenettelyissä asianmukaista kirjausketjua, mutta löysi todisteita siitä, että osoitettaessa tehtäviä asiantuntijoille oli käytetty ennalta määrättyjä valintakriteereitä, joiden mukaisesti heidän ansionsa suhteessa muiden potentiaalisten hakijoiden ansioihin oli arvioitu; toteaa, että tilintarkastustuomioistuin piti tähän liittyviä maksuja sääntöjenvastaisina; toteaa, että maksut eivät ylitä olennaisuusrajaa; panee kuitenkin merkille, että virhe on luonteeltaan systeeminen ja toistuva;

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/104/EY, annettu 19. marraskuuta 2008, vuokratyöstä, EUVL L 327, 5.12.2008, s. 9.

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

27. panee merkille instituutin nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset avoimuuden, eturistiriitojen ennaltaehkäisyn ja hallinnan sekä väärinkäytösten paljastajien suojelun varmistamiseksi; pitää myönteisenä sitä, että hallintoneuvoston jäsenten ja instituutin ylemmän johdon sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot julkistetaan instituutin verkkosivustolla;

Sisäinen valvonta

28. panee merkille, että kolme viimeistä sisäisen tarkastuksen vuoden 2017 tarkastuksessa annettua suositusta, jotka koskivat sidosryhmäsuhteiden hallinnointia ja ulkoista viestintää, oli pantu täytäntöön; panee merkille, että kaikki sisäisen tarkastuksen suositukset ja alasuositukset operatiivisia prosesseja tukevista hankinnoista pantiin täytäntöön vuonna 2019 ja viimeisin alasuositus pantiin täytäntöön vuoden 2020 alussa;

29. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi, että instituutti ei ollut suorittanut talousarvion toteuttamista koskeviin toimiin kohdistuvia jälkitarkastuksia vuoden 2016 jälkeen; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin suosittelee määriteltyjen riskien perusteella kohdistettua jälkitarkastusohjelmaa;

Muita huomautuksia

30. panee merkille, että instituutti pyrki varmistamaan työpaikan kustannustehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden; panee merkille, että instituutti nimitti ympäristövastaavan vähentämään instituutin toiminnan ympäristövaikutuksia;

31. panee merkille, että instituutti on parantanut tutkimustensa tulosten levittämistä yleisölle ja pyrkinyt savuttamaan yleisön sosiaalisen median ja muiden viestintäkanavien avulla;

32. toteaa, että sen varmistamiseksi, että kaikilla vammaisilla henkilöillä on mahdollisuus käyttää unionin virastojen, toimistojen ja elinten verkkosivustoja direktiivissä (EU) 2016/2102 säädetyllä tavalla, tarvitaan monitahoista lähestymistapaa, johon kuuluu myös kansallisten viittomakielten saatavuus; ehdottaa, että vammaisia edustavat järjestöt otetaan mukaan kyseiseen prosessiin;

33. toteaa jälleen pitävänsä tärkeänä, että instituutti lisää näkyvyyttään tiedotusvälineissä ja internetissä tehdäkseen työtään tunnetuksi;

34. pitää myönteisinä instituutin pyrkimyksiä nimittää ympäristövastaava ympäristöystävällisen työympäristön kehittämiseksi;

35. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 29. huhtikuuta 2021 antamaansa päätöslauselmaan ([3]).

([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0215.